

Leili,

üks pagana naine.

Gufustus

Liivirahwa wabaduse võitlustest

13. aastasaja algul.

Kirjutanud

A. Gaal.

Paides 1892.

Trükitud A. Seidelberg'i kooliga.

Дозволено цензурою. — Дерптъ, 12-го Ноября 1892 г.

1. Pulmad Ukupühäl.

Soe juve öö kattis metsa ja maad, orgu ja mäge magusa öielõhnaga ja nõidliku ämarusega. Selgest tumesinisest taemast sirastivad tuhanded kuldtähed ning sügavast weepeeglist paistis teine taemas waatajale vastu. Raugemal põhja pool ilustas eha helk taema serwa ning oli oma hõbejooned kõrgele taemafina sisse üles ajanud, kus nad udupehmelt wiimaks hoopis ära kadusivad. Neg ajalt tumestas taema paistust, aga ülendas ühtlasi ka tähtede selgust, üks teine üles loitam valgus õhtu poolt. Tasane, jahe, lillelõhnaline tuuleõhk kandis sealt poolt rõõmsaid laulu hääli ja rahwa lõbusat jutukära kaugele üle metsade ja mägede laiali. Terwe salk lillepärjadega ehitatud neidusid tuli nalja heites ja kõige rõõmsamas tujus ülemelt mäest alla märskle hallika juurde, mis siin mäe kalju seeft wälja nirises, oma jänu kustutama ja üleliigset soojust jahutama. Tee pääl forjasivad nad üksteise mõidu hiilgawaid Saani ussikesi ning panivad neid oma pärgade sisse, nii et nad eemalt kui muinasjutulikud õnnemaa printsessid oma kallikiwidest järawate kroonidega ehawalguisel otse unenäoliku kenadusega wälja nägivad. Ssegi

nende ainus nägija, üks wana mehike hallika lähedal kiwi otjas, waatas üsna imekspanemisega selle näti-neiu parwe pääle. Ta oli ka praegu üsna weel kahemahel, kas ta neid põesaste mahel liikumaid rõõmsaid kujukaid tõsiste inimeste ehk filma wiirastuste selka pidi armama.

— Katsume, kes kõige enne hallika juurde saab, ütles üks kõlame heal.

— Jah, katsume, hüüdsiwad mitmed teised sellega ühes nõimis.

— Kes kõige enne saab, see saab kõige enne mehele, naeris jälle üks.

— See murrab mift küll kõige enne oma kaela, manitjes weel üks hää.

— Noh siis kael ehk mees! Kael ilma meheta ei maksa ka palju. Üks, kaks, kolm!

Ta nagu lennates tormasiwad nad kõit mööda järsku mäekülge üksteise õhinal alla. Noored puud oliwad aga taga loogu jäänud. Enne kui istuja oma kiwi otjast kõrmale sai karata ja ennaft ära peita, oliwad nad juba all hallika juures.

— Mina olen kõige esimene, hüüdis see, kes tõeste kõige enne hallikale sai. Minu kaela luu on weel terve, ma saan enesele kena noore mehe, selle pääle joon ma puhast hallika wett ja teie kõit saate sedasama tegema.

— Pea, ära weel joo! teclas üks seltsilane. Nüüd on juba öö kões ja niisugusel ajal näidatakse tihti siin hallika juures nägemist. Waata enne hoo-

Iega hallik läbi kui jood, kas ja sääal mitte üht mehekuju ei filma — na oma tulewast teist poolt!

Selle pääle kostis wallatu naer hulga poolt. Siis kõlas wali kiltamine õhtu õhu sisse, nii et see kalju kumises ja metšad mitu korda wastu kajasidwad.

— Üks tont wõi inimesel!

Neidude salt kargas pool ehmatuse, pool nalja pärast tagasi. Halliku kalju seinä najal seisid wanake liigutamata, kes juba enne siin oli ning mitte eest ära ei saanud minna. Aga warsti piirasidwad julgemaiks läinud muruneid ta oma ringi sisse.

— Kes siin on? küsidwad mitmed korräga. Kui ja inimene oled, siis räägi meiega, ehk oled ja tont wõi mõni filmamoonutus, siis kao ära, nii et natuke sinist suitsu ja kolm tilka wett järele jääb, lihas üks tüdruk weel juurde.

Mees näis kahe wahel olema, mis ta pidi tegema. Kartis ta neidusi, kes temale mitte tõelikud inimeste lapsed ei näitnud olema?

— Tont ega filmamiirastus ei ole ta mitte, rääkis jälle üks julgem piiga, sest siis oleks ta ära pidanud kaduma. Ja seda üteldes astus ta paar sammu lähemale, mõttis ta käest finni ning tõmbas ta kalju najalt eneste keskele, kus ehawalguis wähe suurem oli.

Lai kübar sügawaste üle filmade tõmmatud jäi ta nüüd neiu karja keskele seisma. Suur habe kattis ta nägu millest ainult nina ja filmad wälja paistisidwad. Inimese nägu oli ta küll kõige wähem.

— Tont! kuuldi neiuksi tasakeste üks teisele korma sisse fofistama.